

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII KADENCJA**

Warszawa, dnia 10 lipca 2015 r.

Druk nr 1008

**KOMISJA
PRAW CZŁOWIEKA,
PRAWORZĄDNOŚCI I PETYCJI**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 90d ust. 1 pkt 1 Regulaminu Senatu Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji wnosi o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Do reprezentowania Komisji w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniony jest senator Jan Rulewski.

W załączeniu przekazuję projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

Zastępca Przewodniczącego Komisji
Praw Człowieka, Praworządności i Petycji
(-) Jan Rulewski

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Art. 1. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149 i 357) w art. 71 w ust. 2 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

- „9) pobierania świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114 i 693) lub zasiłku dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. poz. 567), jeżeli utrata prawa do nich była spowodowana śmiercią osoby, nad którą była sprawowana opieka.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy realizuje postulat petycji P8-18/13 wniesionej przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Rodzin Osób Niepełnosprawnych, która dotyczy przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z tytułu ustania osobistej opieki sprawowanej nad osobą niepełnosprawną.

Projekt ustawy wprowadza możliwość nabycia prawa do zasiłku dla bezrobotnych przez osoby, które były uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna z tytułu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną, a które utraciły w/w świadczenie na skutek śmierci osoby, nad którą sprawowały opiekę. W praktyce najczęściej utrata świadczenia następuje w razie śmierci osoby niepełnosprawnej. Za życia podopiecznego opiekunowi przysługują wyżej wymienione świadczenia – na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114 i 693) świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy, zaś ustawa z dnia 14 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. poz. 567) przywróciła zasiłek dla opiekuna utracony z dniem 1 lipca 2013 r. Pobieranie tych świadczeń łączy się jednocześnie z objęciem ubezpieczeniem społecznym i zdrowotnym, ponieważ ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 121, z późn. zm.) i ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015, poz. 581) zapewniają tym osobom opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Opiekunowie osób niepełnosprawnych otrzymują w ten sposób od państwa formę rekompensaty za ich wymuszony sytuacją życiową brak aktywności zawodowej (niepodejmowanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej albo rezygnacja z nich w celu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną). Jednak wraz ze śmiercią osoby wymagającej opieki wygasa prawo do świadczeń przysługujących opiekunowi osoby legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wtedy dotychczasowy opiekun staje w obliczu konieczności dostosowania się do nowej sytuacji nie tylko życiowej, lecz także na rynku pracy. Wprawdzie zostaje odciążony od codziennego trudu pielęgnacji i stałej opieki nad niepełnosprawnym, ale musi odnaleźć się, często po długim czasie przerwy w nowych okolicznościach społecznych i gospodarczych.

Autorzy petycji P8-18/13 wnoszą o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych z tytułu ustania osobistej opieki nad niepełnosprawnym, uznając takie rozwiązanie za zapewnienie wsparcia dotychczasowym opiekunom. Zmiana ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149 i 357) ma na celu nowelizację jej art. 71 ust. 2 poprzez dodanie pkt 9, zaliczając w ten sposób okres otrzymywania świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekunów z tytułu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną, do okresu uprawniającego do zasiłku dla bezrobotnych. Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji uznała, że codzienne działanie opiekuńcze zasługują na potraktowanie jako podobne do zatrudnienia pod względem możliwości uzyskania prawa do zasiłku dla bezrobotnych, po utracie prawa do świadczeń wymienionych w dodanym art. 71 ust. 2 pkt 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach na rynku pracy. Czas sprawowania opieki będzie zaliczany do 365 dni w okresie ostatnich 18 miesięcy bezpośrednio przed dniem zarejestrowania się jako bezrobotny we właściwym powiatowym urzędzie pracy jako okres umożliwiając uzyskanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

Ustawa powoduje skutki finansowe dla budżetu. Z informacji uzyskanych od przedstawiciela Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej podczas rozpatrywania petycji i rozważania uregulowań proponowanej inicjatywy ustawodawczej wynika, że szacunkowa kwota wydatków może wynieść 68 mln zł.

Problematyka regulowana w ustawie jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej.